

39

AASTAT TAGASI

«1944. aastal oli Rakvere rajoon rinderajooniks. Pärast Leningradi blokaadi purustamist liikusid Nõukogude armee väed Narva lähistele ja forsseerisid jõe. Veebruarist kuni septembrini hoidsid hitlerlased Rakvere rajoonis suuri väekoondisi, mida nad aeg-ajalt paiskasid lahingusse Auvere ja Sinimägede piirkonda.

Kui Nõukogude armee väeosad olid purustanud hitlerlaste kaitse Sinimägedes ja Emajõe joonel, hakkasid fašistid kiiresti taganema. 20. septembril ühinesid Rakvere rajoonis Emajõe põhja poole liikuvad 2. löögiarmee väed Sinimägedest läände suunduvate 8. armee väeosadega. Samal päeval kell 16 tungis 8. armee liikuv väegrupp käigult Rakverre ja puhastas kella 21-ks linna vaenlase vägedest.

Esimesena jõudis linna major I. Slutski 1222. tanki- ja liikursuurtükipoik. Patariikomandöri vanemleitnant J. Moštalski juhtimisel hävitati kolm vaenlase tankitõrjekahurit, kaheksa veomasinat koos jalaväega ja kompanii hitlerlasi. Lahingutes Rakvere eest paistsid silma nooremseersant kommunistlik noor A. Burlakov, kes hävitas kolm vaenlase liikurkahurit, kaks suurtükki ja ligi 40 sõdurit. Kangelaslikult võitles ka 125. laskurdiviisi 657. laskurpolgu 3. pataljoni komandöri asetäitja poliitalal E. Aganesjan,» kirjutab Suure Isamaasõja veteran Johannes Vaimets matkaradade raamatus «Kedagi pole unustatud, midagi ei unustata».

See oli 39 aastat tagasi.

Kolmapäeva õhtuvaikuses aetasid Rakvere linna töötajad ja koolinoored lillekorve vennaskalmistu mälestusmärgi jalamisele. Loitva tule valguses ja lillesilmades, mälestusmärgides ja suureks kasvanud puudes, maamullas ja liivateras elab edasi mälestus.

Ela ja mäleta ning kaitse rahu!

Vennaskalmistu kõrval näidatud dokumentaalfilm «Lääs 81» viis vaatajad kurssi tänase sõdurieluga. Rakvere rajooni tutvustav film «Virulased» demonstreeris seda, milliseks on meie kodurajoon muutunud ja kasvanud sõjajärgsete aastate tööga.